

Масштаб і сила поезії. Конкурс ім. Лесі Українки

Поезії Лесі Українки огортають неповторним чаром. Читаючи їх, дізнаємося про думки і почуття авторки, що актуальні й сьогодні, долучаємося до їх аристократичної подачі, до сильних емоцій і твердості духу. Та коли чуєш і бачиш живе виконання професійних читців, враження виникає ще сильніше. Таку насолоду для учасників та слухачів надає Всеукраїнський конкурс професійних читців імені Лесі Українки, який з 2014 року кожної осені проводиться в Луцьку, куди з ініціативи директора-художнього керівника Волинського театру ляльок Данила Поштарука він перемістився після окупації Криму РФ. Минулого року через карантинні умови він проходив онлайн. Цього року з 18 по 20 жовтня пройшов наживо – і подія надихнула усіх 19 учасників і членів журі – Тараса Жирка – актора і режисера Національного театру ім. І. Франка з Києва, львів'ян Альбіну Сотнікову – акторку Національного театру ім. Марії Заньковецької та Юрія Чекова – актора, режисера і педагога, Данила Поштарука.

Учасники проходять відбір по відділеннях НСТДУ, сама конкурсна програма має два тури. В рік 150-річчя Лесі учасники віддавали перевагу творам міфологічним з актуальним змістом («Казка про Оха-чародія», «Віла-посестра»), обирали біблійну тематику (четверо учасників читали монолог Міріам з «Одержимої», прозвучав твір «Що дасть нам силу?»), філософську: «Одно слово» і «Щастя», яке виконали двоє конкурсантів. Дві учасниці прочитали кредо поетеси «Contra spem spero», що стало хрестоматійним. Своєрідним акцентом програми стала «Грішниця», яку обрали так само двоє учасниць: одна костюмом, реквізитом і музичним супроводом інтерпретувала як твір про сучасні події на Донбасі. Не забули і важливий для розуміння Лесиних цінностей «Напис в руїні» і монолог Тірци з драматичної поеми «На руїнах» – їх також можна вважати філософськими творами.

Особливістю другого туру (вільний вибір з української літератури) було звертання до класики, що звучала вперше на цьому конкурсі. Це насамперед поема-послання Шевченка «І мертвим, і живим, і ненарожденним землякам моїм...», фрагмент з повісті Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків», «Марія» Василя Стефаника, «Гріх» Володимира Винниченка, «Гомін» Павла Тичини, уривки з історичних романів Павла Загребельного («Євпраксія» і «Роксолана»). Потужно заявлена була поезія: «Гомін» Павла Тичини, «Відпустка у серпні» Ірини Жиленко, «Вертеп» Григорія Чубая. Як бачимо, літературні смаки цьогорічних учасників хороші. Вперше (і несподівано) в цій програмі учасники читали самих себе: композиція «Квіти Маргарити» за творами Доріани Любарт (Дарина

Валерія Липа з Херсонського театру ляльок читає монолог Міріам з «Одержимої». Фото Є. Максимова.

Гребенко) та твір (без назви) Нікити Полесного.

Тарас Жирко, Юрій Чеков та Альбіна Сотнікова підготували з усіма конкурсантами своєрідне дійство (7 хвилин) з виконаних творів Лесі Українки, яке було показане на урочистому закритті конкурсу. Готовність включитись у творчий процес як і самі репетиції та показ стали для них майстер-класом з акторської гри, ансамблевості, тобто того, що і є суттю театру. Перлиною завершального концерту стали твори Лесі Українки у виконанні дошкільнят – Соломії Назарової («Тішся, дитино, поки ще маленька») та Миколки Варцаб'юка («Далі, далі від душного міста») зі зразкової театральної студії «Бешкетники» Палацу культури Луцька (керівник Вадим Хайнський).

Імена переможців журі визначило одностайно: Гран-прі здобула Валерія Липа з Херсонського театру ляльок. Першу премію поділили Єлизавета Неглядюк з Херсона та Оксана Рогутська з Житомирського театру ім. І. Кочерги, друге місце – Дарина Гребенко з Волинського театру ім. Т. Шевченка, третє – Анастасія Івахненко – студентка КНУТКТ ім. І. Карпенка-Карого. Інші нагороди: приз Миського голови Луцька – студентці Харківського університету мистецтв ім. І. Котляревського Софії Оніщенко, спецпризи журі – Анні Кутовій з Волинського театру ляльок, Вадиму Доценку – актору Київського обласного театру ляльок, Нікиті Полесному, актору Національного Молодого театру з Києва. Приз редакції журналу «Кіно-Театр» – Оксані Рогутській, яка блискуче зіграла новелу «Марія» Василя Стефаника.

Під час конкурсу відбулася презентація нових книжок із серії «Бібліотека журналу "Кіно-Театр"»: «Талант і гра. Українські актори театру і кіно» і «Таємна історія фільмів. Пам'ять докуменів», яку провів Юрій Чеков. Книжки подаровано Волинській обласній бібліотеці.

Лариса Брюховецька, член журі